

Lucerna urbs.

Imperium majorem.

Uriorum pagus.

Argovia, vulgo *Argow*, pars fuit *Regni Transjuraniensis*, quod quicquid a Jura monte, ad Alpes usque excurrerebat, (cui quondam Helvetii, Rauraci & Allobrogi pars, hodie vero Sabaudia Ducatus, ac Vohlandia, Brigonia, Suntiogonia, Cremenlandia & Tigurinensis Praefectura sive Helvetiorum hodiernorum pagi tenent) comprehendebat. Hac autem Tabula *Lucerna, Uren, Swytz, Underwald, Glarona* pagi pro maxima sui parte continentur. *Lucerna* Helvetiorum urbs quam Meyerus *Lacocernam* nominat, sita est ad fluvium *Rusam* qua is effluit ex Lacu amplo, & per quem ad tres pagos navigatur, ad pedem altissimi montis, quem *Fractum & Pilati Montem* vulgo nuncupant. Lacus urbi commodus est, quod hac iter sit in Italiam per Alpes Lepontias, quem *Montem S. Gothardi* hodie nominant; hinc merces ad Alpes subvehuntur, indeque in Italiam clitellariis Iumentis, & vicissim Italicae Merces per Lacum & *Rusam* fluvium in Rhenum ac porro in Oceanum descendunt. Habent autem Lucernates, majorem fere commoditatem ex Lacu, quam ex adjacente solo, tametsi eximia quoque habeant prata, & pabula pecoribus nutriendis idonea. Urbs est satis amena & elegans, dignitate ac opibus permultis, commune Emporium Suitensium, Vranorum & Transilvanorum. Origo urbis incerta est: utrinque ad flumen extitisse castella singula traditur (hodie sunt Civium aedes) quae ab Alemannis extructa creduntur. Nomen accepisse videtur a *Lucerna* quae forte illic in usum navigantium noctu ponebatur, atque huic rei credibile est, inservisse turrim illam vetustam, quae ad superiorem pontem hodie ab aquis nomen habet, qualis & Tiguri cernitur a fluctibus *Wellenbergae* dicta: *Pharos* antiqui turres hujus generis appellarunt. Tradunt Annales domestici Lucernates *Carolo Magno* adversus *Saracenos* militasse, & ab eo cum privilegia quaedam consequutos, tum Cornuum usum, quibus adhuc classicum tempore belli canunt. Penes *Canonicorum Collegium* maxima hic quondam potestas fuit. Quod in potestatem deinde *Abbatis Murbacensis* ex donatione *Pipini Regis* pervenit. Tum *Albertus Austriae Imperator*, *Lucernam* a *Murbatenli Abbate* emit. Sed non ita multo post, *Lucernates* sub *Austriacum Imperio*, gravibus oneribus pressi, pacis & libertatis amore anno *MCCXXXI* foederis nomen subscribere. Praefectura *Lucernatum* quae a Mercatoribus recensebatur, duae sunt, in quibus Praefecti ibidem loci habitant, *Wikensis, Wiken*, opinor: & *Sempach*. Sed Praefectus hujus nullum jus in Opidum habet, tantum Lacui & Piscacioni praest. Reliquas administrant Senatores in Urbe manentes, quae sunt: *Willisow, Entlibuchia Vallis, Rotenburg*, forte *Rott*, aut locus aliquis illi proximus: *Habsburg, Berona* cum vicinis *Chelant*, id est *Michaelis Praefectura*, dicto; *Merischwanden, Waggis, Ebikon, Horba, Kriem*, &c. Urbes *Surseum* & *Sempachium* in Clientela sunt *Lucernatum*: habent tamen proprium Consilium, ad causas tam Civiles, quam Criminales judicat: sed Princeps Consilii *Sursei Scultus* dictus, Iusjurandum dat *Lucernatibus*. *Sempachii* vero a Senatu *Lucernate* deligitur, attamen ex Civium *Sempachianorum* numero. Sequuntur *Pagi, Uriorum, Uraniorum* sive *Urania*. Hujus Incolas tempore *Iulii Caesaris*, appellarunt *Romani Tauriscos*, & nomen *Uri* quo hodie nuncupantur, putatur originem duxisse ab *Uranis*, quos Veteres

Tauriscos